

prøvelsesmyndighed tillade, at stk. 1 fraviges. Hvis ægteskab eller registreret partnerskab til trods vielsesmyndighedens prøvelse af ægteskabsbetingelserne bliver indgået i strid med ægteskabslovens § 10, er ægteskabet uanset dette gyldigt og kan ikke omstødes.

Justitsministeriet finder, at også overholdelsen af ægteskabslovens § 10 bør være en gyldighedsbetingelse. Baggrunden herfor er, at det ville kunne give anledning til betydelige skiftemæssige problemer, hvis en samlever i uskiftet bo afgår ved døden efter at have oprettet et udvidet samlevertestamente, fordi der i givet fald skulle ske skifte af både det uskiftede bo og af boet efter den førstafdøde samlever. Dette ville kunne føre til meget uoverskuelige situationer og vil i øvrigt kunne rejse en række af de problemer, der efter gældende ret opstår ved skifteafkald i uskiftet bo, hvor livsarvingerne forbeholder sig deres arveret, jf. pkt. 5.2.1. og 5.3.2.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets overvejelser om, at ugifte samlevende ikke bør have mulighed for i et udvidet samlevertestamente at bestemme, at arvelovens regler vedrørende fælleseje skal finde anvendelse. Da parterne ikke er gift, kan de ikke have fælleseje. Parternes retsstilling efter et udvidet samlevertestamente vil således svare til den retsstilling, som ægtefæller med fuldstændigt særeje har i det omfang, det udvidede samlevertestamente går ud på, at arvelovens regler om ægtefællers arveretlige stilling i videst mulige omfang skal finde anvendelse.

Som nævnt i pkt. 15.2.2.2. foreslår udvalget, at parterne i et udvidet samlevertestamente bør kunne bestemme, hvilke af arvelovens regler om ægtefællens retsstilling – bortset fra reglerne om arv vedrørende fælleseje – der skal finde anvendelse. Et samlevende par får på denne måde mulighed for at bestemme, at f.eks. reglerne om ret til suppleringsarv, jf. pkt. 3.2.3. ikke skal finde anvendelse, eller at en længstlevende samlever ikke skal have fortrinsret til at overtage aktiver til vurderingsbeløbet inden for sin arvelod, jf. pkt. 3.2.4. En sådan handlefrihed vil give et ugift samlevende par mulighed for at udarbejde et testamente, der passer til parrets individuelle formue- og indtægtsforhold mv., og Justitsministeriet kan på den baggrund tiltræde den foreslåede adgang hertil.

Justitsministeriet er endvidere enig med udvalget i, at et udvidet samlevertestamente, medmindre det er gjort uigenkaldeligt efter arvelovens almindelige regler herom, bør kunne tilbagekaldes, og at et sådant testamente derfor ikke skal indebære, at den længstle-

vende samlever får tvangsarveret på samme måde som en ægtefælle eller registreret partner.

Justitsministeriet kan endelig tiltræde, at et udvidet samlevertestamente bør bortfalde, når parterne indgår ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden.

Der henvises til lovforslagets §§ 87-89 og bemærkningerne til disse bestemmelser.

Som anført i afsnit 15.2.2.2. finder udvalget, at det kan overvejes, om ugifte samlevende, der har oprettet udvidet samlevertestamente, skal være afgiftsfri på samme måde som ægtefæller. Efter Justitsministeriets opfattelse er der ikke grundlag for en afgiftsmæssig ligestilling af ægtefæller og ugifte samlevende, der har oprettet udvidet samlevertestamente. Efter Justitsministeriets opfattelse vil det således være for vidtgående at sidestille ægteskab og ugifte samlevende i afgiftsmæssig henseende. Ugifte samlevende har i forvejen efter boafgiftsloven en begunstiget afgiftsmæssig stilling, idet samliv i 2 år efter de gældende regler betyder, at der ikke skal betales tillægsboafgift. Ugifte samlevende betaler således i disse tilfælde alene boafgift på 15 %, hvilket i øvrigt svarer til den boafgift, som børn betaler. Det foreslås imidlertid, at der i alle tilfælde, hvor der foreligger et gyldigt oprettet udvidet samlevertestamente, alene skal betales 15 % i boafgift. Det indebærer en afgiftslempelse i de tilfælde, hvor arvelader efterlader sig en ugift samlever og fællesbarn og har oprettet et udvidet samlevertestamente, men hvor samlivet på død tidspunktet ikke har bestået i 2 år. Der skønnes at være tale om meget få tilfælde pr. år. Der henvises til § 6, nr. 1, i det forslag om ændring af forsikringsaftaleloven samt forskellige andre love (Begunstigelser i forsikringsordninger og ændringer som følge af arveloven mv.), der er fremsat samtidig med dette lovforslag.

Som anført i pkt. 15.2.1. foreslår udvalget, at en ugift samlever – uanset om den pågældende er arving skal have overtagelses- og udløsningsret til den hidtidige fælles bolig og sædvanligt indbo i tilfælde, hvor parterne har levet i et ægteskabslignende forhold. Justitsministeriet kan tiltræde en sådan styrkelse af den længstlevende samlevers retsstilling. Da en regel herom er af skifteretlig karakter, foreslås bestemmelsen indsat i dødsboskifteloven. Der henvises til § 3, nr. 11, i det lovforslag om ændring af forsikringsaftaleloven samt forskellige andre love (Begunstigelser i forsikringsordninger og ændringer som følge af arveloven mv.), der er fremsat samtidig med dette lovforslag.